

The author proves that the images of lexical and sematic paradigm «lips» represent the innovative approaches to the person's description and estimation, gives an attempt of lingual and poetical experience systematization. The analyses of the poetic origins made possible the marking of the dominant semes of the external portrait of a person, such as 'colour', 'temperature', 'physical state', 'form' and 'taste'. The important aspect of the "lips" somatism metaphorisation which takes place in the measures of the psychoemotional microparadigm represent the motives of speaking / silence as well as love verbalization.

The investigator stresses that the figurative structures –components of the analysed paradigm are stylistically differentiated on the «poetic», «bookish» and «neutral» / «lowered», «colloquial» criterions and the positive valuation of the components of «lips» lexical and semantic paradigm is less significant in comparison with the negative valuation manifestation. The positive stylistic mark appears by means of semes 'innocence' and 'light' domination. On the other hand, the negative mark is created by the figurative structures, such as epithets, metaphors, comparisons and antitheses, having the ironic-sarcastic connotation. In this case the stylistic effect is created by the ironical reevaluating of the old Slavisms as well as old Slavonic phraseological units and by means of the approach of textual contrasting.

This study does not claim to be the final disclosure of all the aspects of the problem. Further study requires the investigation of the peculiarities of the Ukrainian poetical vocabulary of the end XX-th / beginning XXI-th centuries connected with human portrayal observation.

УДК 811:801.66

Лариса Мовчун

«ЛУНА ДАЛЕКИХ РИМ...»
(ХУДОЖНІ ОЗНАЧЕННЯ РИМИ
В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЕЗІЇ)

У статті досліджуються епітети до слова «рима». Спираючись на поетичні тексти, ми пропонуємо художню класифікацію українських рим. Проаналізований матеріал свідчить, що розуміння поетами цього явища ґрунтується на його синкретичному сприйманні. Епітети розглядаються як засоби образної репрезентації індивідуального знання.

Ключові слова: рима, текст, класифікація рим, образна репрезентація, індивідуальне знання.

In this article, we examine the epithets of «rhyme». Basing our investigation on poetic texts we present the classification of Ukrainian rhymes. The findings reveal that poets' comprehension of the phenomenon grounds on syncretism of rhyme perception. The epithets of rhyme are viewed as a means of a figurative representation of an individual knowledge.

Keywords: *rhyme, epithet, text, classification of rhymes, figurative representation, individual knowledge.*

Поетична творчість народжується на перетині авторського самоспостереження, занурення у внутрішній світ і споглядання, аналізу зовнішнього світу. Для неї не існує грані між об'єктивним і суб'єктивним, і це виявляється, зокрема у синкретичному сприйнятті рими – не лише як художнього прийому, «робочого інструмента» письменників, але і як матеріального об'єкта, що завдяки уяві митця набуває найрізноманітніших і найнесподіваніших образних форм: *жінки, дитини, солдата, зброї, птаха, бабки, бджоли, риби, скелі, глини, вуздечки, кайданів* тощо [Мовчун 2013: 200-201]. Метафоризуючи риму, поети сприймають її як органічний елемент світової структури, адже і «краса рими нерозлучна із загальною красою мови твору: вона є часткою тієї краси і її доповнює» [Масенко 1965: 36].

Одним із засобів образної репрезентації знань та уявлень про риму в поетичному тексті є епітет. Лексема *рима*, не втрачаючи своєї співвіднесеності з термінологічним поняттям «кінцеве співзвуччя слів [на передбачених метричною схемою вірша місцях]» і утворюючи з прикметниками терміносполучення, що позначають видову належність рими (*дієслівна, точна, неточна, банальна* тощо), навіть у такому контексті здатна прислужитися поетові для створення яскравого художнього образу, напр.: *А ти все рахуватимеш цезури, / Покиль не зіб'є точну риму з ніг / Далекий асонанс близького бою* (Л. Первомайський); *підберу... жіночу риму між гілками дощу / а ритм / поміж корінням середі* (Й. Струцюк); *Перехресною римою цьомаю вас у пуп* (І. Павлюк).

Художні означення характеризують риму за різними параметрами, як-от за особливістю звучання, силою впливу на читача, якісними ознаками, здатністю підпорядковуватися волі

автора, за рівнем його майстерності, емоційним станом поета й емоційним сприйняттям рими, за моделлю стосунків автора і рими, за видами синестетичного відчуття, за місцем і часом створення рими, за її мовними характеристиками.

Українська рима – явище звукове, вона існує насамперед для слухового сприйняття. Її акустичні особливості закладені у фонетичній системі мови – у якісних характеристиках голосних і приголосних звуків, їх сполучуваності та здатності людської психіки сприймати гармонію слів – таку їх звукову відповідність, яка є достатньою для визнання двох або більше слів римонімами.

Традиційно поети характеризують українську риму як присмну на слух, тобто *милозвучну*: *Без неї [сили] рими точні й милозвучні / Не варті навіть дреного гроша – / Слова звучать примусить сильно й гучно / Лише одна поетова душа* (В. Симоненко); *співучу*: *Складатиму тобі / Свої нові співучі рими, / Що вирости в журбі* (Д. Загул); *Спішу той Божий дар зібрати / Мереживом співучих рим* (В. Калашник).

З-поміж усіх видів рим за фонологічною ознакою українській поетичній мові найбільш притаманні точні, приблизні та асонансні рими – їх об'єднує обов'язковість збігу наголошеного голосного в римових словах. Неодмінно чітке звучання константи дає підставу поетам визначати риму як *дзвінку*. З цією характеристикою погоджуються Б.-І. Антонич, І. Качуровський та інші митці: *Слова, що владою вагомі, / Дзвінкою римою вінчай* (Яр Славутич); *Не слухають мене дзвінкії рими, / Не мож акорду вивести зі струн* (Д. Загул). М. Руденко навіть чує особливий дзвін – *малиновий*: *Рима дзвонить малиново, / Щоб освятить земних жінок*.

Чутливий поетичний слух здатен сприймати силу звучання рим; одні з них виявляються голосними: *А там, по хвилі набіжного сну, / Натрапить знов на риму голосну* (М. Зеров), а інші – ще гучнішими: *а коли він [чужий] заблудився у цій самотності... / то його поема буде на корчі поверх моєї / то його рима буде звучнішою* (І. Калинець); *Знавці найголоснішим римам / Не вірять* (В. Мисик). Багатоголосі, рясні рими, позначені епітетом *гомінкі*, асоціюються в авторському сприйнятті з осіннім листопадом: *листя засипає*

мене / *гомінкими* римами (Д. Лазуткін). У поезії ж В. Дергача рими, навпаки, – неголосні: *Вітрець закінчив тихі* рими.

Гармонія, чистота звучання поетичної мови є, на думку М. Зерова, основою справжньої поезії: *Кентавр творить, і сім очеретин, / І чистий звук виказують поета*. Чистота звучання рими – це її точність, однак краса поезії полягає не лише у формальній правильності ритміко-фонологічної організації рядка і строфи. Поетичне слово народжується в результаті вибуху емоцій і переживань автора, коли *приходить рядок і стукає в серце, / а потім у серці пульсують слова* (С. Цушко). Якщо ж вірш написаний без почуття, його не прикрасить навіть *чиста* рима – і тоді цей епітет із загалом позитивним оцінним значенням набуває іронічного відтінку: *Найпачіше про чисту риму дбайте, / про якісний папір і про картон, / але у вірші кожному давайте / утертий, витертий шаблон* (Юрій Клен).

А. Кацнельсон згадував: «Одного разу Сосюра запитав у мене: – А чи помітив ти, що в одній строфі «Червоної зими» я вжив дуже приблизну риму?.. А я це зробив свідомо... От послухай... – І він прочитав строфу так інтимно-наспівно, як умів тільки він: *Ти ж так мене чекав... Казав, що з фронту скоро / Володька галіфе для мене привезе... / Тепер не підем ми з тобою в Білу гору, / Тепер уже тобі не треба галіфе...* Звісно, «привезе – галіфе» ніяка не рима, – продовжував Сосюра. – Але цей зрив у мене від хвилювання... Мені здається, тут нерима мусить вражати більше, ніж рима...» [Кацнельсон 1972: 125].

Чистоту звучання рими позначають авторські епітети, що передають її неповторне індивідуальне сприйняття: *Штирнадцять віршів, но п'ятимбових, / І п'ять пар римів звучно-кристальових, / Або й чотири – так сонет складаєсь* (І. Франко); *Цей світ любить, ввібрать його очима / І перелить у сонцедзвонні рими!* (Л. Скирда).

Поєднання зовнішніх чинників (звукова точність) і глибинних (нешаблонність римопари, семантично вмотивований римовий зв'язок між її компонентами) визначає потенціал рими в плані її впливу на читача. За цим параметром виразно протиставлені сила, потужність і безсилля, кволість рими. З одного боку, рими *могутні, потужні, повнокровні*: *А нам же треба, нам же треба / Ростить поезії плоди – / Могутніх рим під гуркіт неба, / Під колір поля і води*

(А. Малишко); *кипить смола і булькає, немов у вірші / потужні рими* (К. Мордатенко); *а ти волієш повнокровної рими* (І. Калинець); з другого, – *мізерні, миршаві, жалюгідні, виснажені, кволі, скалічені, безпалі, анемічні: У юності своїй кував / Мізерні ритми й рими, / Усіх філістрів побивав / Елег'ями сумними* (П. Карманський); *Опечатавши миршаві рими, – / тихо скапую зі свічника, / хоч не відаю, сила яка / промовля голосами нічними* (І. Римарук); *Жалюгідні між гримом рима / і ритор у ролі «поет»* (С. Йовенко); *Дитячим радоцям, наївним мукам / Складав я в'язки виснажених рим* (М. Зеров); *В вас одного нема – любові, – / і рими кволі та нудні...* (В. Сосюра); *Дзвін скалічених римок* (Л. Первомайський); *Ця рима безпала зринає зусюд* (В. Старун); *Поза працею пісня і квола, й бліда, / анемічні і образи, й рими* (В. Сосюра).

Рими мають таку потужну силу, що здатні стримувати самого автора, – вони *гамівні: За межею – мої читачі, / Рідні душі мої, побратими. / Сам собі почитаю вночі / Гамівні свої строфи і рими* (А. Перерва). І навпаки, обережну, ненав'язливу силу виявляє *туга* і водночас *делікатна* рима (Т. Головащенко).

Міць рими передає метафоричний епітет *залізна: Зацвітають сальви, мов гвоздики, / Над багнетами залізних рим* (Д. Павличко); *Зникли силуети, тіні, фіранки, / прокидається місто, повне залізних рим* (М. Семенко). Рима в руках майстра ще довго залишається могутньою й міцною, хоча її може пошкодити час: *Тільки я, навіжений, / іржавою римою / гримаю* (П. Осадчук).

Якість рими поети оцінюють через її пряму характеристику, рими *гожі* протиставлені *поганим, нікудишнім, пласким, бідним: Заговорив – спинитися не можу, / Бо хочу все про світ оцей сказати. / Збиваюся – шукаю риму гожу* (М. Руденко); *А поет сидить, / Над – гей – невмитими / Томами, / Поемами, / Творами, / Занадто скорими, / З плямами, / Туманами, / Критиків доганами, / Римами поганими* (І. Качуровський); *І рими стали нікудишні, / Немов болиголовний дур* (А. Малишко); *Не треба пласких рим* (М. Рильський), *Рима бідна, мов сирітка* (А. Малишко). Діаметрально протилежне сприйняття цінності співзвучних слів передають епітети *копійчана, дешева* (М. Рильський) і *золота рима* (І. Павлюк).

Якість рими залежить від майстерності автора, його працелюбності і від рівня таланту. У досвідченого майстра, який довго трудився на поетичній ниві, рими *мозолясті* – тут очевидна асоціація між хліборобською й письменницькою працею: *Ці мозолясті рими з чистих рук – / зерно, що в землю батьківську лягає* (С. Цушко). Дехто з авторів убачає аналогію між працею поета і коваля; у А. Малишка епітет *ковані рими* схвально-позитивний: *І зелених тролейбусів ковані рими / З недописаних віршів / Твоїх у ночі, – а в М. Рильського він має відтінок іронії: Віршів кованих і рим / Наш заслугує Юхим*. Результатом копіткої, старанної роботи над словом стають *шліфовані рими* (Д. Княжич), *витончені* (І. Качуровський), *вишукані* (О. Соловей). Якщо робота над словом надто вже помітна, якщо *рядки прилизані, завиті, / В кінцівці рима вирізна* (А. Малишко), якщо *зрима рима, / а думка незрима* (П. Осадчук), це навряд чи може викликати схвалення. І навпаки, *незрима* рима показує справжню майстерність автора: *Несуть тебе метелики на крилах, / не суть важливо – може, й літаки... / Та головне – до вічності несуть, / над хори крилосні і над незримі рими* (М. Рябчук).

Означення *бездоганний*, що зазвичай позитивно характеризує об'єкт, у певному контексті може сприйматися не так однозначно: *Сьогодні всі уміють римувати – / Це нині не найважче ремесло. / Та є рядки, неначе груди з вати, – / Не сіялось у них і не росло. / Але поет... Ні, рими бездоганні / Його іще не творять, друже мій* (М. Руденко).

Творчий успіх поета – знайти *вдалу, влучну, свіжу* риму: *Ми, неспіймані фоторамками, підемо далі, / ...де нема часу на пошуки вдалих рим, / бо треба гнати слова без права спіткнутися* (А. Малігон), *Коли я ламаю голову, / Добираючи влучну риму, / Ти з'являєшся недописаною картиною* (О. Завадський); *Не лишилось жодної свіжої рими. / І довелось – говорити пошепки* (В. Стус). Рима найвищої якості, *геніальна*, сама стає еталоном краси: *Я знову оживу. Я ще цвістиму. / Я зазвучу, мов геніальна рима* (Л. Скирда). Риму, створену в момент піднесення творчих сил, поети називають *натхненною* (С. Цушко), *наснаженою* (О. Шпирко). Стан натхнення асоціативно близький до стану польоту, і в результаті

метафоричного зближення *рими* і *пташки* народжуються яскраві епітети, похідні від слова *крило*: *Київ, студентські конспекти, / кручі дніпровські, проспекти, / квіти каштанів, кохання, / рима окрилена – «Таня»* (С. Цушко), *Стріла співа, й стріла душі співа, / коли її несе двокрила рима* (В. Базилевський).

3-під пера не досить вправних і талановитих авторів виходять *рими штучні, натягнені, змучені*: *Всі штучні строфи, ритми, рими, / ...Покриті пасмами скрутними* (Б. Лепкий); *Дармо в залізне Мадееве ложе / Втискають [співці] в форми нездібні слова, / ...Вірують сліпо в натягнений рим / І піснь бездушину украшають ним* (А. Могильницький); *Змучені рими, / Як груші-гнилуші, / В трави осінні / Байдуже падають* (Г. Чубач).

Пошук *рими* – один із найвідповідальніших етапів створення поезії; буває, *риму* вдається дібрати легко, а буває, на пошуки вдалого співзвуччя слів автор витрачає чимало часу й зусиль. Цей процес поєднує свідомі і підсвідомі стадії, перехід між якими відбувається блискавично. Як правило, двері творчої лабораторії наглухо зачинені для стороннього ока. Встановити, як поет працював над словом, удається шляхом ретельного вивчення рукописів – закреслень і виправлень, зроблених рукою автора. Зафіксовані ж очевидцями свідчення про пошуки майстрів слова стають цінним джерелом для вивчення творчого процесу. Так, О. Жолдак майже зі стенографічною точністю відтворив у спогадах роботу А. Малишка над поетичним текстом: «– Вірш про сіно треба написати... І починати все треба з конкретної картини, з теплого осіннього надвечір'я; скажімо, так: *Я з друзями прибув у ті краї, / Де вже відщебетали солов'ї...* Ні, в'ялувато, та й солов'ї тут ні до чого. Мусить бути лагідніше, зрима картина тихого луку. А може, так: *Я з друзями прийшов у ті місця, / Де ще стоять глибокі озера...* Здається, розгін узято, – роздумує уголос, – але ще треба одну-дві строфи, згадати окопи, лугову тишу... *Вже не траншеї, не передова, / У верболозі птах не виграва...* Погано – *птах не виграва... У верболозі іволга співа...* Ні, птиця не годиться. *Медвяно пахне скошена трава* – оце до місця, залишимо, бо саме ці деталі – і сіно, і вітер, і дощ, і сон – для мене дуже важливі, – забігає наперед думкою Андрій Самійлович, збуджений і нестримний» [Малишкові дороги 1975: 153-154].

Своє вміння знаходити відповідне співзвуччя поети переносять на риму, звідси характеристика її норову, вдачі. Залежно від того, наскільки слово підпорядковане волі автора, поети визначають риму як *ледачу*, *примхливу*, *невгамовну*, *уперту*, *непокірну* або ж навпаки – *покірну*: *Баский колись Пегас упав, бідак, на ноги, / рої ледачих рим відлякує хвостом* (В. Гужва); *Я ж із словником / Мудрую, щоб спіймать примхливу риму* (М. Руденко), *Розбудив мою тишу цей грім твоїх слів, / Твоїх рим невагомних* (О. Шпирко); *Віри від освідчення більший, а може й – від смерті. / Над поцідунок і постріл – ці рими уперті* (Н. Білоцерківець); *Хлопчєня із чубчиком льняним, / Тільки що навчившись говорити, / Підбира, ласкаве і сердите, / Перші пари непокірних рим* (М. Рильський); *Летять і падають слова, / немов мої покірні рими* (В. Сосюра). Воля ж самого автора – вибрати риму чи відмовитися від неї, навіть якщо вона обов'язкова: *Обов'язкові й не обов'язкові / приходять рими втіленням спокус. / Та, зрілий, я натхнення вже боюсь, / стекти боюся в легковажнім слові* (С. Цушко).

Художнє означення – найкоротший шлях вираження індивідуального сприйняття рими; з допомогою епітетів – означень рими поети передають і свій емоційний стан, діапазон якого варіює від пристрасті і піднесення до пригнічення і суму: *Мій брате Вересню, з блакитними очима, / під усміхом твоїм жєвріє серця бій... / І рим моїх палких обсіпана шипшина – / хвала тобі!* (В. Сосюра); *Все життя мріє [книжка] / про спочутливого читача, / ...щоб у найзаповітнішому куточку / спільно знайти щасливу риму / до знайомих, / та незбагнених слів* (С. Цушко); *Вже рими дібрані...; / правда, невеселі* (А. Малишко); *В небі дими / пливуть, як ці печальні рими / з твоїм заплаканим лицем* (В. Сосюра); *Так обридли заплакані рими* (В. Сосюра).

Лексеми, пов'язані з поняттями «кров», «злочин», «жорстокість» є знаками надзвичайно високого психоемоційного напруження, такі епітети мають потужний експресивний заряд: *Ой бриніли криваві рими / і тремтіли осінні зорі...* (В. Сосюра); *Злочинною римою «кров – любов» / не погребують солов'ї* (С. Йовенко); *Завше скупчений, завше похмурий, / ...Гладіатор нещадних рим* (Є. Маланюк). Почуття

незадоволення, роздратування поет може виражати лайливими словами: *Поховались рими гаспидні – / геть нема і на почин* (М. Руденко); *Засядеш за вірші, а проклята рима / Не йде в кабінет, а стоїть під дверима* (С. Воскрекасенко).

Персоніфікуючи риму, поет вибудовує певну модель стосунків із нею, приписує їй певні чесноти і вади: одні рими *одверті* (М. Пасічник), інші – *наївні* (І. Левченко). З-поміж рим у поетів є *улюблені* (В. Чечвянський), є *вірні* і *зраджені* (М. Рильський), *забуті* (М. Йогансен) і *самотні* (С. Цушко).

Автори сприймають риму як реальність, що існує в просторі і створює певний звуковий фон; І. Жиленко чує луну *далеких* рим; для Є. Плужника *днів прийдешніх обрії безмірні* відтінює *тишина... маленьких рим*. Поетам притаманне синестетичне відчуття рими, наприклад, зорове: *Краса ж, сестра з мінливими очима, / Як давній Янус. Літ іржаву даль / Вона вдягає у прозорі рими* (М. Рильський); *Поет – це правда, котрій любо / З ясними римами дружить* (П. Ребро); *Слова – солдати, / Зодягнуті в мундири сірих рим* (В. Базилевський); *Світло витікає в чорні рими* (Н. Пішаківська); смакове: *Солодкі рими / Складаються в гармонію* (І. Франко); *І марно рима іншу прикликає. / Де ще знайдеться отака, зірка?* (І. Жиленко); нюхові: *Гіллястих обширів поети [тополі], / сторожові пахучих рим* (Н. Поклад); *Дух перехопить од пахучих рим* (С. Шевченко); тактильні: *Священний текст звабливо розпростер / Тире, дефіси, коми, крапки, титла, / Стигматику цупких класичних рим...* (А. Бондар).

Рими виражають зв'язок слова з надприродними явищами, вони *віщі* (О. Шпирко). Узагалі, поетам властиве сприйняття римування як всевітнього закону природи і людського життя: *віддавен – римувались шаблі, / ступні, ранки, ріллі, / римувалися шкварки, / смерті й народини, / поминки й весілля* (В. Стус); *будуть римуватися поміж собою / ярі квіти і квіти пізні / розпуклі пупляхи і зів'ялі пелюстки / надія і відчай сподівання і розлука* (І. Калинець), а отже, рими *анімістичні* (В. Стус).

Рими розрізняють за часом створення. З одного боку, існують *одвічні* (О. Шпирко), *класичні* (А. Бондар), *традиційні* (М. Рильський), *архаїчні* (В. Баранов), *старі* (І. Калинець), *старенькі рими* (Д. Павличко), з другого, – *нові* (Д. Загул), *сучасні*

(І. Павлюк), *модернові*, або ж *модерні* (Н. Поклад). Для поета якась рима *перша* в його творчій біографії, а якась – *остання*: *Невже кохання спив до дна поет / Від перших рим-присвят і до останніх?* (О. Задорожний). Автори характеризують рими відповідно до частини доби і пори року: *І розкаже зустрічним паннам / про дихання вечірніх рим* (М. Семенко); *Йй сумно під грою осінніх рим* (М. Семенко). Трапляються означення за місцем створення: *Тилові рими / затинаючись / повторюють / військові терміни* (Л. Перлулайнен).

Поети не оминають увагою лінгвальну сутність рими, характеризуючи її національно-мовне вираження: *у корчмі зі слів слов'янських плете мені лаври серб... / читає мені по-сербськи вірші у сербську риму* (В. Махно); *А цей пришелець українські рими / в архівах академії шукав* (Н. Поклад); функціонально-стильову належність: *Блатна кульгає рима, / Епітет, мов «Камаз», / В нічному кар'єрі грима* (Ю. Ряст); *Я слова птахами відпускаю / В неозору поетичну риму...* (Т. Головащенко); *З римами книжковими, / Хлопче, потерпи* (М. Руденко).

Практично кожен поет, творчість якого пов'язана з римованими віршовими формами, намагається так чи інакше висловити своє розуміння рими – її видів, функцій, естетичної вартості. І. Франко, О. Маковей, М. Рильський, А. Малишко, Т. Масенко, Л. Первомайський, А. Кацнельсон, Д. Білоус та інші митці ділилися своїми міркуваннями про риму в літературно-критичних статтях, нарисах, щоденникових записах, в інтерв'ю та усних виступах. Разом з тим поет має найбільш придатний засіб вираження свого сприйняття рими і ставлення до неї – багатий арсенал тропів, зокрема епітетів, які у своїй сукупності створюють своєрідну поетичну класифікацію рим.

Кацнельсон А. Про поезію і поетів: статті, нариси, нотатки / А. Кацнельсон. – К. : Радянський письменник, 1972. – 246 с.

Малишкові дороги: спогади про Андрія Малишка. – К. : Дніпро, 1975. – 231 с.

Масенко Т. Роздуми над римою / Т. Масенко // Радянське літературознавство. – 1965. – № 1. – С. 31 – 42.

Мовчун Л. Метафоризація рими в українській поезії ХХ – початку ХХІ ст. / Л. Мовчун // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки. – 2013. – Вип. 34. – С. 198 – 202.

Статтю отримано 17.02.2016

Larysa Movchun

«FAR RHYMES' ECHO...» (THE POETIC EPITHETS OF RHYME IN THE UKRAINIAN TEXTS)

This article deals with the figurative means of knowledge representations. The object of the study is the poetic attributives for rhyme used in Ukrainian texts. Our purpose was to determine poets' perception of rhyme verbalized by epithets. To achieve this, we described and classified epithets. The analysis showed the variety of parameters for rhyme characteristics such as sound features, strength of influence over the readers, qualitative attributes, dependence on author's will, poet's skills, his emotional state and emotional perception of rhyme, the 'author – rhyme' relations model, type of synesthetic sense, place and time of rhyme creation and its lingual attributes.

The study reveals the most frequency epithets, for example, 'ringing', 'harmonious', 'mighty', 'powerful', 'feeble', 'exhausted', 'iron', 'rusty', 'cheap', 'golden', 'forged', 'exquisite', 'neat', 'inspired', 'self-willed', 'obedient'. The most part of epithets grounds on emotional perception of rhyme. Poet's treatment of it varies from positive to negative.

It could be concluded that poets' comprehension of the phenomenon grounds on syncretism of rhyme perception. The epithets of rhyme are viewed as a means of a figurative representation of an individual knowledge. The novel poetic classification of rhyme enlarges and completes rhyme theory.

The article suggests theoretical and practical perspectives and directions for future research.